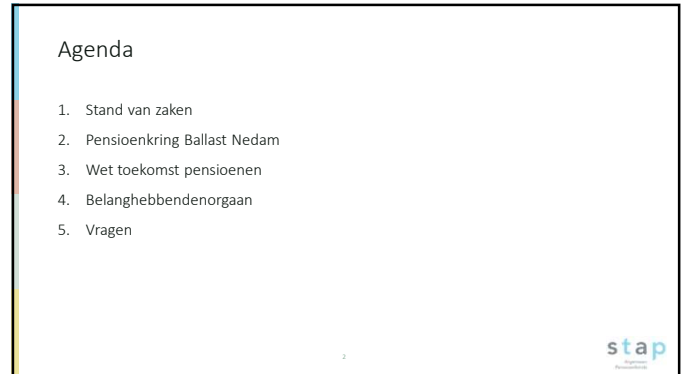

1

2

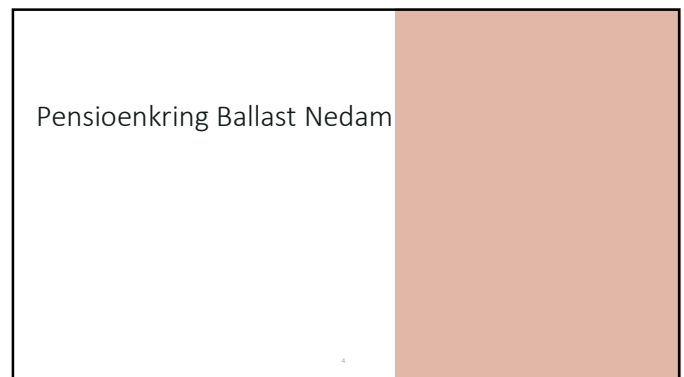
Stand van zaken Stap

- 9 actieve Pensioenkringen
- Totaal belegd vermogen bedraagt ruim € 8,0 miljard voor circa 55.000 deelnemers.
- Voorbereidingen Wet toekomst pensioenen
- Stap gaat beide pensioencontracten aanbieden
- Stap blijft ook FTK-regelingen uitvoeren
- De eerste pensioenkring gaat naar verwachting per 1 januari 2025 over naar het nieuwe stelsel

The 'stap' logo is in the bottom right corner.

3

4

Ontwikkeling dekkinggraad Pensioenkring Ballast Nedam

Eind 2022

- Belegd vermogen : € 910 miljoen
- Dekkinggraad : 121,1%
- Beleidsdekkinggraad : 124,5%

6 oktober 2023

- Belegd vermogen : € 900 miljoen
- Dekkinggraad : 122,8%
- Beleidsdekkinggraad : 122,9%

Oorzaak daling actuele dekkinggraad ten opzichte van eind 2022

- Voorwaardelijke toeslagverlening AMvB per 1 juli 2023 (6,70%)¹⁾

^{*) toeslag per 1 januari 2023 was: 7,34%}

5

Kerngegevens Pensioenkring Ballast Nedam (u2022)

Deelnemers	Aantal
Actieven	24
Slapers	3.798
Gepensioneerden	2.633
Totaal	6.455

Pensioenvermogen (*mln)	
Pensioenvermogen (*mln)	: € 911,000
Uitkeringen 2022 (*mln)	: € 33.015
Beleggingsrendement 2022	: - 21,7%
Duratie	: 14 jaar
Toeslag	: 7,34%

Uitvoeringskosten	% vermogen
Pensioenuitvoeringskosten en exploitatie	0,09%
Vermogensbeheerkosten	0,22%
Transactiekosten	0,02%

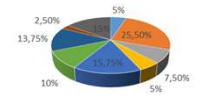
Dekkinggraad	
Actuele DG	121,1%
Beleid DG	124,5%
MVEV DG	104,0%
VEV DG	118,0%

6

Beleggingen

Strategisch beleggingsbeleid 2023

- Vastgoed
- Aandelen opkomend
- Staatsobligaties (&kas)
- Bedrijfsobligaties
- Hypotheken
- Aandelen wereldwijd
- Obligaties opkomend
- Inflatiegerelateerde obligaties
- Green bonds

Wijzigingen beleggingen 2023:

- Diversificatie bedrijfsobligaties
- Toevoegen niet beursgenoteerd vastgoed (portefeuille wordt opgebouwd)

7

Wet toekomst pensioenen

8

Wet toekomst pensioenen (I)

- Wet toekomst pensioenen per 1 juli 2023 ingevoerd
- Uiterlijke tijdslijnen
 - Transitieplan : 1-1-2025 (uiterste datum voor sociale partners)
 - Implementatieplan : 1-7-2025
 - Uiterste transitiedatum : 1-1-2028
- Komende periode
 - Opstarten overleg met werkgever/sociale partners

9

Wet toekomst pensioenen (II)

- Positie gesloten pensioenkringen
- Gesloten pensioenfondsen en pensioenkringen kunnen invaren
 - Verzoek tot invaren ligt bij sociale partners
- Overleg met sociale partners is opgestart
 - Sociale partners hebben in het tweede kwartaal van 2023 de intentie tot invaren uitgesproken
 - Tevens de afspraak gemaakt om *gezamenlijk* het Wtp-traject te doorlopen
 - Planning: Uitvoeren analyses Q4 2023 en Q1 t/m Q3 verdieping en 'besluitvorming'.
- Hoorrecht: Verenigingen van pensioengerechtigden kunnen gebruik maken van Hoorrecht
 - Hoorrecht bij de sociale partners

10

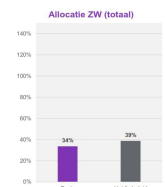
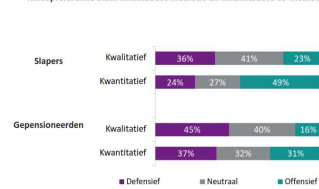
Wet toekomst pensioenen (III)

- Risicopreferentie-onderzoek (verschillende onderdelen)
 - A. Kwalitatief onderzoek: willen, kunnen en begrijpen
 - B. Kwantitatief onderzoek: objectief maatstaf (AFM)
 - C. Specifieke vragen Wet toekomst pensioenen
- Doel onderzoek
 - Inzicht krijgen Risicobereidheidpreferentie en risicodraagvlak van de deelnemers
- Uitkomsten
 - Deelnemers hebben weinig basiskennis/ervaring met beleggingen
 - De meeste deelnemers willen een laag tot gemiddeld risico lopen
 - Voor ruim een helft van de deelnemers is het BN-pensioen 'essentieel'
 - Kwantitatieve methode leidt tot offensievere risicopreferentie
 - Vertaling uitkomsten: huidige beleggingsbeleid is 'passend'

11

Wet toekomst pensioenen (IV)

Risicopreferentie o.b.v. kwalitatieve methode en kwantitatieve CS-methode

12

Belanghebbendenorgaan

13

13

Pensioenkring Ballast Nedam is een eigen Pensioenkring

Een eigen pensioenkring betekent:

- Een afgescheiden vermogen
- Eigen pensioenregeling
- Eigen toeslagbeleid
- Eigen beleggingsbeleid

De pensioenkring heeft een eigen Belanghebbendenorgaan. Het Belanghebbendenorgaan heeft goedkeuringsrechten bij beleidswijzigingen

14

14

Belanghebbendenorgaan Ballast Nedam

Zes leden

Gewezen deelnemers

- Teun de Jong
- Frank Poorthuis
- Otbert de Jong (Voorzitter)
- Robbert van Dinther (toehoorder)*

Pensioengerechtigden

- Norma van den Berg
- Arjen de Geus

** Beoogd als opvolger Dick Vis. Dick Vis is per 1 januari 2023 gestopt als voorzitter van het BO*

Goedkeuringsrechten (betreffende eigen Pensioenkring):

1. Overdracht of overname van verplichtingen
2. Wijzigen en sluiten van de collectiviteitskring
3. Wijzigingen strategisch beleggingsbeleid
4. Vaststellen en wijzigen toeslagbeleid
5. Vaststellen herstelplan
6. Kortingsbesluiten
7. Vaststelling jaarbegroting
8. Wijzigingen goedkeuringsrechten

15

15

Algemeen Pensioenfonds

Bestuursbureau Stap
Postbus 5061
9700 GB Groningen
T 050 522 30 53
info@stappensioen.nl

16

16